

Modül (öneri) No	259
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Takva
Modül (Alt konu)	Harama Nazardan Sakınmak
Amaçlar	Haramlardan ve menhiyattan neden sakınması gerektiğini öğrenir.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye-2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Kartopu, Tereyağı Ekmek, Örnek Olay
Materyal ve Teknoloji	
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-I (Kartopu) “Harama bakmanın neticeleri nelerdir?” Sorusu sorulur. Öğrencilere cevabı kendi kendilerine düşünmeleri için 1 dakika süre verilir. Daha sonra öğrenciler 2’şerli gruplandırılır. Soruyu aralarında tartışmaları için 2 dakika verilir. 2’li gruplardan 4’lü gruplar oluşturulur. Öğrencilere kendi aralarında konuyu tartışmaları için 2 dakika verilir. 4’lü gruplardan 8’li gruplar oluşturulur. Öğrencilere kendi aralarında konuyu tartışmaları için 2 dakika verilir. Öğrencilerin aralarından bir sözcü seçmeleri sağlanır. Sözcükler konuyu herkesin huzurunda özetler. Etkinlik-II (Tereyağı-Ekmek) Sınıf 5’er kişilik gruplara ayrılır. Öğrenciler “Harama bakmanın zararları nelerdir?” sorusu üzerine öncelikle bireysel olarak fikir üretirler. Üretilen fikirler grup halinde tartışılır. Öğrencilerin yaptığı çıkarımları sınıfa sunmaları sağlanır.
Ölçme ve Değerlendirme	Etkinlik-III (Örnek Olay) Örnek olay (hikâye, haber, köşe yazısı, fıkra vb.) öğrencilere okunur. Örnek olayla ilgili sorular sorulabilir. Örnek olaya başlık buldurulabilir. Örnek olayın ana fikri buldurulabilir. Örnek olaydan çıkarılacak dersler yazdırılabilir.
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ İkinci adam ve meselesi: Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: "Bende unutkanlık hastalığı tezayüt ediyor, ne yapayım?"

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.

Ben de dedim: "Mümkün oldukça nâmahreme nazar etme. Çünkü rivayet var: İmam-ı Şâfî'nin (r.a.) dediği gibi, Haram-ı nazar, nisyan verir."

Evet, ehl-i İslamda, nazar-ı haram ziyadeleştikçe, hevesat-ı nefsanîye heyecana gelip, vücudunda su-i istimalâtla israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben kuvve-i hâfızasına zaaf gelir.

Evet, bu asırda açık saçıklık yüzünden, hususan bu memalik-i harrede o su-i nazardan su-i istimalât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeye başlıyor. Herkes, cüz'î, küllî o şekvâdandır. İşte, bu umumî hastalığın tezayüdüyle, hadis-i şerifin verdiği müthiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: "Âhîrzamanda, hâfızların göğsünden Kur'an nez'ediliyor, çıkıyor, unutuluyor.". Demek bu hastalık dehşetlenecek, hıfz-ı Kur'an'a bu sû-i nazarla bazılarda set çekilecek; o hadisin tevilini gösterecek.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ²

(Kastamonu Lahikası-85. Mektup, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 139)

BİRİNCİ HİKMET

Mesmuatıma göre, merkezpayitaht-ı hükûmette, çarşı içinde, gündüzde, ahalinin gözleri önünde, gayet âdi bir kundura boyacısı, dünyaca rütbeten büyük bir adamın açık bacaklı karısına sarkıntılık etmesi, tesettür aleyhinde olanların hayâsız yüzlerine bir şamar vuruyor!

...

Malûmdur ki, insan sevmediği ve istiskal ettiği adamların nazarından sıkılır, müteessir olur. Elbette açık saçıklık kıyafetine giren güzel bir kadın, bakmasına hoşlandığı nâmahrem erkeklerden onda iki üçü varsa, yedi sekizinden istiskal eder. Hem tefahhuş ve tefessüh etmeyen bir güzel kadın, nazik ve serû't-teessür olduğundan, maddeten tesiri tecrübe edilen, belki semlendiren pis nazarlardan elbette sıkılır. Hattâ işitiyoruz, açık saçıklık yeri olan Avrupa'da çok kadınlar, bu dikkat-i nazardan sıkılarak, "Bu alçaklar bizi göz hapsine alıp sıkıyorlar" diye polislere şekvâ ediyorlar. Demek, medeniyetin ref-i tesettürü hilâf-ı fitrattır. Kur'an'ın tesettür emri fitrî olmakla beraber, o maden-i şefkat ve kıymettar birer refika-i ebediye olabilen kadınları, tesettür ile sukuttan, zilletten ve mânevî esaretten ve sefaletten kurtarıyor.

...

DÖRDÜNCÜ HİKMET

(...) Bir ayda veya yirmi günde ihtiyac-ı fitrîye mukabil, her

² Gaybı Allah'tan başka hiç kimse bilmez.

birkaç günde kendini bir israfa mecbur zanneder. O vakit, her ayda on beş gün kadar hayız gibi arızalar münasebetiyle kadından tecennüp etmeye mecbur olduğundan, nefesine mağlûp ise fuhşiyata da meyleder. Şehirliler, köylülere, bedevîlere bakıp tesettürü kaldıramaz. Çünkü köylerde, bedevîlerde, derd-i maişet meşgalesiyle ve bedenlen çalışmak ve yorulmak münasebetiyle, hem şehirlilere nispeten nazar-ı dikkati az celb eden, mâsûme işçi ve bir derece kaba kadınların kısmen açık olmaları, hevesât-ı nefsâniyeyi tehyice medar olmadığı gibi, serseri ve işsiz adamlar az bulunduğundan, şehirdeki mefâsidin onda biri onlarda bulunmaz. Öyleyse onlara kıyas edilmez.

(Lem'alar, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, 316-319)

Aziz, sıddık kardeşlerim,

Bugünlerde, Kur'an-ı Hakimin nazarında, imandan sonra en ziyade esas tutulan takvâ ve amel-i salih esaslarını düşündüm. Takvâ, menhiyattan ve günahlardan içtinab etmek ve amel-i salih, emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celb-i nef'a râcih olmakla beraber, bu tahribat ve sefahet ve câzibedar hevesat zamanında bu takvâ olan def-i mefasid ve terk-i kebair üssü'l-esas olup büyük bir rüçhaniyet kesb etmiş. Bu zamanda tahribat ve menfî cereyan dehşetlendiği için, takvâ bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan, kebireleri işlemeyen, kurtulur. Böyle kebair-i azime içinde amel-i salihin ihlasla muvaffakiyeti pek azdır. Hem, az bir amel-i salih, bu ağır şerait içinde çok hükmündedir.

Hem, takva içinde bir nevi amel-i salih var. Çünkü, bir haramın terki vaciptir. Bir vacibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takvâ, böyle zamanlarda, binler günahın tehâcümünde bir tek içtinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vacip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyetle, takvâ namıyla ve gûnahtan kaçınmak kastıyla menfî ibadetten gelen ehemmiyetli âmâl-i salihadır.

Risale-i Nur şakirtlerinin, bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvâyı esas tutup davranmak gerektir. Madem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı içtiamiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takvayla ve niyet-i içtinabla yüzer amel-i sâlih işlenmiş hükmündedir. Malûmdur ki, bir adamın bir günde harap ettiği bir sarayı, yirmi adam, yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lazım gelirken; şimdi, binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pekharikadır. Eğer bu iki müteakib kuvvetler bir seviyede olsaydı, onun tamirinde mucizevâri muvaffakiyet ve fütuhât görülecekti.

(Kastamonu Lahikası-97. Mektup, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 154-155)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ³
وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁴

³ Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

⁴ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)